

Від хліба починається усе: Від хліба починається усе:

ВИХОВНИЙ ЗАХІД У 8 КЛАСІ

УЧИТЕЛЬ ЗУДЕНКОВА І.М.

Від хліба починається усе: Від хліба починається усе:

Мета Урочисто відкрити куточок хліба у класі «Хліб - усьому голова», розповісти про історію вирощування хліба, познайомити з народними традиціями, пов'язаними з хлібом. Виховувати шанобливе ставлення до хліба, повагу до праці хлібороба.

Від хліба починається усе:

Дитя і пісня, Радість і тривога,
Натхнення і життя ясна дорога,
Яка на крилах радості нам несе,
Без нього й небо сонцем не цвіте
І холодно біля вогню без нього,
А найсвятіший він від того,
Що на полях оновлених росте,
Які колись ми окропили кров'ю
І обігріли у боях любов'ю.

Так почнемо ж велику розмову про маленьку скибочку хліба.

На думку вчених, вперше людина почала збирати й культивувати хлібні злаки понад 15 тисяч років тому. У кам'яному віці люди їли сирі, зерна, лише пізніше вони навчилися розтирати їх між каменями і змішувати з водою. Очевидно, звідси й веде свій початок історія про перші млинові жорна, перше борошно і перший хліб у вигляді рідкої каші. Археологи стверджують, що ту кашу і можна вважати прaxлібом. З часом зерна почали обжарювати, а потім з'явився перший прісний хліб - коржі з густої зернової каші - тіста. Ці перші ячмінні коржі й знаменували собою початок епохи хлібopечення.

Гроза, вогонь. Це – кара божества.

Дими над пралісом, як чорні вежі.

І він, дикун, - людина лісова,

Тікав три дні, три ночі від пожежі.

Гарячий піт. Запечені вуста,

Подряпане, залите кров'ю тіло

Нарешті степ. Трава рясна, густа.

І, знепритомнівши, упав. Горіло

Липнєве сонце. А за тим пільма

Коли чоло змочили роси свіжі,

Отямився. Та встати сил нема,

І ні шматка, ні пів шматочка їжі.

А жить хотілось!! Порухом руки

Торкнувся він жовтавої стеблиги,

І на долоню, як дощу краплини, упали зерна теплі та важкі

І звабно так запахло у руці,

Що він почав жувати їх поволі.

Стихали в тілі несказанні болі

І загорялись гострі промінці

В його очах. І стало диво з ним:

На ноги звівсь, гукнув; «Я буду ЖИТИ!!!!»

І жовті стебла з колосом рясним

Назвав прекрасним, ніжним словом – жито.

Печений хліб був і в давні часи основним продуктом харчування українців. Деякі вчені не без підстав вважають, що саме предки-хлібороби сучасних українців - орії - винайшли колесо, віз, плуг, вони ж проклали першу борозну та спекли перший хліб. Особливе місце у давні часи відводилося хлібу «житньому». «Жито» означало як їжу взагалі, так і хліб

зокрема. У свідомості нашого народу це слово асоціювалося із поняттям «жити», «життя тобто те, з чого виготовляють хлібні вироби

Хліб із збродженого тіста з'явився пізніше. Його батьківщиною вважають Єгипет. Пекли його різної форми — круглий, довгастий, у вигляді пірамід і сфінксів, риб та різних фантастичних тварин. Процес розпушування тіста був знайомий також грекам та римлянам.

Саме слово «хліб» має давньогрецьке походження. Справа в тому, що греки випікали свій хліб у спеціальних горщиках, які називались «клибанос». Звідси виникло слово «хлайфе», яке потім перейняли стародавні норманці, слов'яни та інші народи.

В старонімецькій мові збереглося слово «хлайб», яке дуже нагадувало наше «хліб».

Перший спогад про такий хліб відноситься до V століття до н.е. Уже до IX століття випікання хліба для наших предків було звичайною справою. Про це свідчать літописи та археологічні знахідки.

*А як рум'янець хлібу нагнітала
Селянська піч, від полум'я жарка,
Відбившиися, зі споду пульсувала
Капустяна артерія листка,
І коровай, як сонце прохолоде,
Займав почесне місце на столі,
А косарі виходили у поле
За хліб насущний кланялись землі.
Після роботи дітлахам окрайчик
Приносив батько —
Можже, й справді так —
Передавав отой гостинчик зайчик,
Пропахлий диво-казкою на смак...
Не тільки диво-казкою багаті,*

*І не єдиним хлібом живемо,
А тільки чом, коли ні крихти в хаті,
Тривогою сурмиш, моя сурмо?
Тоді насправді світишся промінням,
Обрізуючи скибку дорогу,
І хліб стає не копійчаноцінним,
А золота самого на вагу!*

. Цікаво, як появилася повага до хліба у наших предків-язичників? У неба — Сварога — було двоє дітей — Даждьбог і Вогонь — Сварожич. Бог-громовержець Перун взяв на себе відповідальність за врожай. Відтоді хліб почали називати небесним, божественним.

. Слов'яни-орачі піднімали на пальцях пшеничний хліб і дивилися, в яку сторону він повернеться. Якщо «за сонцем» — все задумане збудеться. Якщо проти — можна і не починати справи.

— Про те, яким буде хліб, судили ранньою весною по вазі першого курячого яйця;

— Якщо миші гризуть хліб зверху — дорогий буде, збоку — середня ціна, а знизу — дешевий.

Ці прикмети не пише помічені, ай видумані, бо людині завжди хотілося, щоб Бог почув її прохання: «Хліб наш насущний дай нам днесь».

У наших предків була Мати хліба, Наречена хліба, Дух хліба. А ще — свято першої Борозни, першого Снопа, свято Врожаю. Ці свята дійшли і до наших днів. І на родинних святах почесним гостем є у нас хліб.

Але історія хліба була ще і історією голоду.. Згадаймо важкий хліб війни з полів, коли віддавали фронту не тільки чоловічі руки, але й кращу техніку. Хліб, замішаний на великій праці і вдовиних сльозах, хліб, який кував нашу Перемогу.

Збережемо в пам'яті той пайок хліба, який давали в день ленінградцям і який назвати хлібом можна хіба що умовно: 80% жмиху, трави, дерев'яної стружки і лише 20% муки, яку витрушували із мішків, — ось яким був ленінградський блокадний хліб — 125 г на день.

а) Із чого почати про тебе мені?

Напевно, я пізно на світ народилась,

Не жала серпом, не була на війні,

Останнім шматком я ні з ким не ділилась.

Донині невміло зав'язую сніп.

(Всміхається знову докірливо мати...)

Скажіть, а хіба щось святіше за хліб

Ми мали — чи будемо мати?

Історіє, дай нам поглянуть назад,

Де кулі і голод і били, й косили...

І дивиться в очі мої Ленінград,

І мовчки рахує могили.

Підводяться мертві і в чергу стають,

Чекають худесенькі діти...

Тут хліб, наше щастя, по краплі дають.

... Ти чуєш, мій сонячний світе?

А зовсім недавно, в липневій дні,

Розкинувши руки уперті,

Хлопчина таврійський згорів у вогні,

Щоб хліб врятувати від смерті.

Йому вісімнадцять було.

Він не встиг дожити до народження сина...

І колос пшеничний над полем застиг,

Як пісня його лебедина.

А ми? Нам стежками прийдешнього йти,

Нам щастя батьки відібрали у воєн.
Нам треба навчитися хліб берегти
І крихту останню ділити надвоє.
Із жмені пшениці вирощують сніп.
Хай щедрим, як сонце, він буде. ...
Не вірте, ніколи не черствіє хліб!
Черствіти уміють лиш люди.

Сонцем, що сяє в небесній блакиті, пахнуть скориночки скиб.

Є найзначніша дума на світі — дума про Хліб

.Дума про Хліб... Давайте задумаємося, чому для одних хліб — лише продукт харчування, а для інших — святість?!

Чому одні люди змітають крихти у долоню і бережливо кладуть птахам чи домашній пташці, а інші — змітають на підлогу або викидають на сміття? Бо не знають що роблять. Не знають-справжньої ціни хлібові

Як пахне хліб?
Ви знаєте. Як пахне хліб?
Диханням сіяча
Вогнем безсонних діб.
Трудом і творчістю,
Людським гарячим потом,
Він пахне солодко,
Як пахнуть медом соти,
Він пахне степом.
Сонцем у жнива
Коли, мов князь
Сповзає із лопати.
Вже хліб печуть,
І дух життя багатий

Поволі завойовує права.
Хліб в країні моїй
Всі святим називають,
Запашний коровай
На весілля печуть
Найдорожчих гостей
Хлібом – сіллю стрічають.
З хлібом мати дітей
Виряджає у путь.
Співчуття вартий той,
Хто ще й досі не знає,
Як парує весною з борозни,
Як досягне колосся
Поклоном вітає
Трударя, що в полях
Від весни до весни.
Вартий осуду той,
Хто ще й досі не знає
Скиби хліба пшеничного
Справжню ціну

Житній хліб на стемнілих долонях,
З дрібною солі на маминому рушнику.
Він вічний і святий, цей житній хліб,
Чи в паляниці на столі у хаті,
Чи зв’язаний в важкий тужавий сніп,
Де колоски шепочуться вусаті,
Він чув у полі крик перепелів,
Чув жайворонковий передзвін весняний,

Він виріс для пісень і добрих слів,
Тому, що народився під піснями.

Віки проходять тисячами діб,
І новим дням земля безмежно рада.

Він вічний і святий цей житній

Так, як життя, добро, кохання, правда!

Їж ,друзе, хліб і не кидай додолу,
А підніми, коли не там лежить.
А коли сідаєш, друже. Ти до столу,
То пам'ятай,що хліб – то о^зТо пам'ятай,що хліб – то означає жить.

Шануймо хліб насущний наш, людино,
І в нинішній, і у прийдешній день.
Щоб з колоска не випала й зернина,
Нехай зі столу й крихта не впаде

І коли скажуть вам, що хліб легкий,то знайте це неправда. Є гіркий –
прошений, є солодкий – зароблений, є чорний – позичений, є білий -
дарований, є солоний – горьований. А легкого хліба не має.

Образу хліба вклонімося.

Сиріч – людині,

Високочолому сіятелю землі.

Істинно, люди; живемо не хлібом єдиним.

Істинно так.....коли маємо хліб на столі.

Пам'ятка

Цінуй хліб!

Друже! Хто б ти не був і ким би ти не став, ти ніколи не зможеш обійтися без хліба.

Живи так, щоб твій хліб був завжди справедливий і чесний, стався до нього так, щоб і для твоїх дітей і правнуків він завжди залишався прекрасним дивом, витвором рук людських.

Запам'ятай

І скажи всім: у хлібі душа твоєї землі, долі багатьох людей, їхня невтомна праця.

Не топчи хліба, не кидай не доїденим, не гордуй ним!

Пам'ятай: за хліб платять життям.

Шматок хліба, поділений навпіл, робить людей друзями.

Пам'ятай, що ти є громадянин своєї держави

Про людину можна судити з того, як вона цінує хліб; тільки сильний духом вдячний за хліб!

Будьмо ж вдячними, друже!